

ILMASTOBUDJETointi JYVÄSKYLÄN KAUPUNGILLA

Outi Manninen

Ympäristöasiantuntija

outi.manninen@jyvaskyla.fi

JYVÄSKYLÄ

TULEVAISUUDEN RESURSSIVIISAS KAUPUNKI

Ei tuota päästöjä

Ei tuota jätettä

**Ei ylikuluta
luonnonvaroja**

**Luo edellytykset
asukkaidensa
kestävälle
hyvinvoinnille**

RESURSSIVIISAUS KAUPUNKISTRATEGIASSA

Resurssiviisas kaupunki

1. Kestävä ja vähähiilinen yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelmä
2. Jyväskylä on hiilineutraali 2030
3. Luontoympäristön monimuotoisuuden turvaaminen
4. Resurssiviisas kulutus ja kiertotalous

RESURSSIVIISAUSOHJELMA ASETTAA RAAMIT ILMASTO- JA RESURSSIVIISAUSTYÖLLE

- 85 tavoitetilaa vuodelle 2030
 - 160 mittaria
- 184 toimenpidettä valtuustokaudelle 2021-2025
 - Toimenpiteet koskevat koko kaupunkikonsernia
- [Ohjelma](#) laadittu 2019, päivitetty 2022 (KV hyväksyi 10/2022)
- Ohjelman toteutusta suunnitellaan ja seurataan [Ympäristövahdin kautta](#)

JYVÄSKYLÄ ON PÄÄSTÖTÖN, JÄTTEETÖN JA YLIKULUTUKSETON KESTÄVÄN HYVINVOINNIN KAUPUNKI VUONNA 2040, JA HIILINEUTRAALI VUONNA 2030.

Ilmastopäästöt minimoidaan ja jäljelle jääneet päästöt kompensoidaan ensisijaisesti hiilinielujen avulla

Luonnonvaroja käytetään resurssiviisaasti

Turvataan luonnon kantokyky ja monimuotoisuus ja ehkäistään luontohaittoja

Luodaan edellytykset kaupunkilaisten kestäväälle hyvinvoinnille ja resurssiviisaalle elämäntavalle

Teemat

Vähähiilinen energiantuotanto sekä tehokas energian ja veden käyttö

Kestävä yhdyskuntarakenne ja vähähiilinen rakentaminen

Ilmastokestävä liikennejärjestelmä

Ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varautuminen ja sopeutuminen

Resurssiviisas kulutus ja kiertotalous

Viihtyisä ja monimuotoinen ympäristö

Arjen resurssiviisaus ja vastuullisuus

Alateemat

Uusiutuvat energialähteet

Kestävä maankäytön suunnittelu

Kävely- ja pyöräliikenne

Varautuminen

Materiaali-, vesi- ja ravinnekierrot

Luonnon- ja vesiensuojelu

Ympäristökasvatus ja -koulutus

Uudet energiaratkaisut ja älykkäät energiapalvelut

Resurssiviisaat ja vähähiiliset kaupunkikehitys- alustat

Joukkoliikenne

Sopeutuminen

Jakamistalous

Luonnon virkistys- ja opetuskäyttö

Ympäristötietoisuuden kasvattaminen

Tehokas energian ja veden käyttö

Kestävä infrarakentaminen ja kunnossapito

Vähäpäästöiset ajoneuvot sekä kuljetus- ja muu kalusto

Vähähiilisyyttä ja kiertotaloutta edistävät julkiset hankinnat

Metsien hoito ja käyttö

Resurssiviisaat ja vastuulliset asukkaat, yritykset ja yhteisöt

Älykkäät liikenteen ratkaisut ja liikkumisen palvelut

Kestävä uudis- ja korjausrakentaminen

Kestävät ateriapalvelut

ILMASTOBUDJETOINTI

Mikä?

- Päästövähennysvaikutuksiltaan merkittävimmät kaupunkikonsernin toimenpiteet (CO₂-ekv arvioineen) + niihin käytettävät määrärahat = ilmastobudjetti

Miksi?

- Tavoitteena on mahdollistaa resurssiviisas talouden suunnittelu ja resurssien osoittaminen vaikuttavimpiin ilmastotoimenpiteisiin. Tuodaan vaikuttavimpia ilmastotoimenpiteitä näkyväksi myös talouden prosessissa.
- Siirtyminen pelkästä raportoinnista ilmastotyön resurssien suunnitteluun ja osoittamiseen (vs. ympäristötilinpäätös).

Miten?

- Arvioidaan toimenpiteiden tuottamat päästövähennykset ja ilmastotoimenpiteille tarvittavat määrärahat

Milloin?

- Kaupungin talouden prosessin yhteydessä
- Seuranta kaupungin tilinpäätöksessä

TALOUDEN OHJAUKSEN NÄKÖKULMA

Avaintekijöitä ilmastobudjetin laadinnassa:

- 1. Suunnitelmallisuus ja tiivis yhteistyö** talouden ja ympäristötoimen välillä
 - Ympäristötoimen substanssiosaajien rooli auttaa toimialojen taloushenkilöitä tunnistamaan ilmastobudjettiin kuuluvia asioita
 - Taloushallinnon rooli on pohtia, millä tavalla tunnistetut asiat saadaan raportoitua
- 2. Ennakointi:** seurannan toteutus tulee suunnitella jo ennen kuin investointi tai käyttötaloushankinta aloitetaan, jotta laskentatunnisteet on olemassa, kun ensimmäinen kirjanpidon kirjaus kokonaisuuteen liittyen tehdään
 - Tarkennukset talouden suunnittelun ohjeistuksiin
- 3. Seurannan ja raportoinnin onnistumisen mahdollistaminen:** tarkastellaan, mitä voidaan jo nyt seurata
 - Hyödynnetään jo olemassa olevia raportointitapoja
 - Seurataan vain merkittävimpiä toimenpiteitä = vaikuttavuus
 - Seurataan sellaisia kokonaisuuksia, että ne pystytään talouden laskentatunnisteiden avulla saamaan kirjanpidon raporteilta mahdollisimman suoraan

ILMASTOBUDJETTI 2024 1/2

Toimenpide	Vastuutaho	€urot (1000 e) (käyttötalous/ investoinnit)	CO2- päästövähennys (tonnia CO2-ekv./ vuosi)
Joukkoliikenteen matkustus- ja kuljetuspalveluiden toteuttaminen <ul style="list-style-type: none"> • Puhtaat käyttövoimat (biodiesel, sähkö, kaasu tai vety) (**) • Palvelutason parantaminen (***) 	Kaupunkirakennepalvelut	21 000	2232,4
Lisätään uusiutuvan dieselin käyttöastetta kaupungin omistamissa polttomoottorikäyttöisissä ajoneuvoissa portaittain: 50 % (vuonna 2023), 75 % (vuonna 2024) ja 100 % (vuonna 2025)	Kaupunkirakennepalvelut	11	10,9
Katu-, tie- ja muiden yleisten alueiden valaisimia vaihdetaan LED-valaisimiin investointiohjelman mukaisesti. Vaihtomääriä lisätään nykyisestä 1300 kappaleesta 2700 kappaleeseen vuodessa.	Kaupunkirakennepalvelut	800	27
Korvataan öljylämmityskohteet	Jyväskylän Tilapalvelu -liikelaitos	24	4,5
Ulkokenttien ja kuntoratojen kaasupurkauslamppuja LED-valaisimiin investointiohjelman mukaisesti. Vaihtomääriä lisätään nykyisestä.	Liikuntapalvelut	100	3,6
Toteutetaan kunta-alan energiatehokkuussopimuksen (KETS) sopimuskauden 2017-2025 suunnitelmallisia energiatehokkuustoimenpiteitä	Jyväskylän Tilapalvelu -liikelaitos	Toimenpiteestä ei ole mahdollista tehdä ennakoarviota. Toteumat raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.	
Parannetaan kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuuksia pää- ja aluereittejä kunnostamalla investointiohjelman mukaisesti	Kaupunkirakennepalvelut	3 000	Ei mahdollista arvioida

(**) Joukkoliikenne siirtyy käyttämään 100 % puhtaita käyttövoimia 1.6.2024 alkaen. Toimenpiteen toteuttaminen tuottaa Jyväskylän kaupungille arviolta 1,6 miljoonan euron säästön vuonna 2024 verrattuna vuoden 2023 keskimääräiseen kilometrihintaan.

(***) Joukkoliikenteen palvelutason parantaminen toteutetaan 1.6.2024 alkaen. Toimenpiteen toteuttaminen tuottaa Jyväskylän kaupungille arviolta 1,7 miljoonan euron kustannukset ja 0,5 miljoonan euron tuotot.

ILMASTOBUDJETTI 2024 2/2

Toimenpide	Vastuutaho	€urot (1000 e) (käyttötalous/ investoinnit)	CO2- päästövähennys (tonnia CO2-ekv./ vuosi)
Nostetaan kestävien puupolttoaineiden osuutta	Alva-yhtiöt Oy	-	50 000
Kehitetään, tuotteistetaan ja kaupallistetaan kysyntäjoustopalvelu sekä todennetaan palvelun toimivuus käytännössä	Alva-yhtiöt Oy	400	148
Toteutetaan vuokra-asuntoyhteisöjen energiatehokkuussopimuksen (VAETS) sopimuskauden 2017-2025 suunnitelmallisia energiatehokkuustoimenpiteitä	Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy	1300	-

ILMASTO- BUDJETTI 2024

Yhtiöiden
päästövähennys
50 148 t/CO2-ekv

Kestävien
puupolttoaineiden
osuuden nostolla
arviolta

50 000
t/CO2-ekv
vähennys

10

toimenpidettä

Kaupungin
päästövähennys
2278,4 t/CO2-ekv

Investoinnit
4,3
milj.€

Katujen LED-valaisimien
vaihto
1300 > 2700 kpl/v

Käyttötalous
22,3
milj. €

Joukkoliikenteen
puhtaat käyttövoimat
tuovat **1,6 M€** säästön
(2024 vs. 2023)

5
toimijaa